Sõja mõjutusi majandusele.

Kui üldine poliitiline pinge ning sõja neli esimest kuud ei suutnud avaldada veel tagasikiskuvat mõju meie tootmistegevusele, siis ometi ei jäänud sellest puudutamata teised majandusalad.

V ä l i s k a u b a n d u s k ä i k e 1939. a. ületas eelmise aasta 4%-ga, andes 16,7 milj. kroonise väljaveo ülekaalu 3,2 milj. kroonise passiviteedi vastu 1938. aastal. Väljavedu tõusis 1939. a. 13,7%-ga 103,9 milj. kr-lt 118,2 milj. kr-le, sissevedu seevastu langes aga 5%-ga 107,2 milj. kr-lt 101,4 milj. kr-le. Väljaveo tõusu andis toidu- ja maitseainete eksport 12%-ga ning toor- ja poolvalmisainete lahter 27,3 %-ga, kuna valmissaaduste väljavedu kahanes 5,6% võrra. Sisseveos oli tagasiminek kogusummas 5,8 milj. kr. kokku kõigis rühmades.

Eesti majanduse huvides oleks olnud soovitav muidugi vastupidine tulemus. Majanduspoliitiline eksitus seisis asjaolus, et aasta esimesel veerandil pidurdati sissevedu ja ei kasutatud kaubakrediiti endise hooga väljastpoolt. Mais võeti vastu küll puutumata tagavarade hankimise seadus, kuid selle seaduse nõude kohaselt ei hakatud kuigi innukalt elustama sissevedu. Kui aga pinge läänes suurenes ja septembris algas sõda, siis ei saadud välismailt enam kaubakrediite, vaid nõuti puhtasrahas maksmist. Samuti ei saadud transportolude raskenemise tõttu enam kuigi suurtes kogustes vajalikke kaupu kohale tuua. Sissevedu raskendas iseäranis asjaolu, et meil ligi 40% kaupadest importeeriti seni väljastpoolt Balti merd, mille suu aga vaenutegevuse tagajärjel suleti. Väljavedu võis küll suureneda Saksa ja Nõukogude